

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/294/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712209086
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2012:5712209086.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu: V. I., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXX/XXX, V., štátny občan SR, právne zastúpený JUDr. Marekom Doktorom, advokátom so sídlom C. XXX/XX, U., proti žalovanému: Ing. N. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom R. D. XXXX/XX, I., štátnemu občanovi SR, v konaní o zaplatenie 227.939,33 eur s príslušenstvom, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Martin č.k. 15C/137/2012-16 zo dňa 28.6.2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by zakázal žalovanému nakladať s kmeňovými akciami č. 501 až 1000 obchodnej spoločnosti JAKZ, a.s., so sídlom Záborského 2, Martin, IČO: 36 650 951, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Žilina, oddiel Sa, vložka číslo 10534/L, v počte 500 kusov znejúcimi na meno žalovaného vydanými v listinnej podobe, t.j. uzatvárať kúpne, darovacie, zámenné, záložné zmluvy, ktorých predmetom budú tieto akcie, ako aj akýmkoľvek spôsobom tieto akcie prevádzať alebo vkladať do základného imania obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo ich iným spôsobom zaťažiť.

Z dôvodov napadnutého uznesenia vyplýva, že pre nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné splnenie dvoch kumulatívnych podmienok, a to

1. dôvodnosť nároku,
2. odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Dôvodnosť nároku, ktorému sa mala poskytnúť predbežná ochrana, bola síce žalobcom preukázaná, a to predložením Zmluvy o pôžičke zo dňa 30.12.2009, avšak žalobca súdu nepreukázal splnenie druhej podmienky, ktorou je odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Samotné tvrdenie žalobcu, že žalovaný je dlžníkom aj iných veriteľov, u ktorých je tiež v omeškaní so splácaním si svojich záväzkov, z čoho žalobca usudzuje, že žalovaný nemá dostatočné finančné prostriedky na splácanie svojich splatných záväzkov, nie je postačujúce. Takisto súd nemal preukázané, že z vyjadrení žalovaného na vzájomných rokovaníach žalobcu so žalovaným možno usudzovať, že žalovaný je pripravený previesť akcie na tretiu osobu, aby tak zabránil ich prípadnému postihu výkonom rozhodnutia, ktorým by žalovanému bola uložená povinnosť uhradiť žalobcovi jeho pohľadávku. Z uvedeného tiež nemožno jednoznačne vyvodiť, že riziko uskutočnenia týchto prevodov zo strany žalovaného je o to väčšie, že žalovaný už v minulosti konal spôsobom, ktorým negatívne ovplyvňoval svoje majetkové pomery, zbavoval sa svojho majetku, a teda existuje dôvodná obava, že tak bude konať aj v budúcnosti. Ak chcel žalobca tieto tvrdenia použiť ako dôkazy odôvodňujúce potrebu zakázať žalovanému nakladať s predmetnými akciami, mal tieto svoje tvrdenia podložiť listinnými dôkazmi, napr. predložiť zmluvy,

ktorými žalovaný previedol časť svojho majetku na iného. Samotná skutočnosť, že žalovaný si svoje záväzky neplní ani voči ďalším veriteľom, neznamená, že výkon súdneho rozhodnutia je ohrozený. Pokiaľ dlžník dobrovoľne nesplnil svoju povinnosť plniť riadne a včas, má veriteľ možnosť obrátiť sa na súd a súdnou cestou sa domáhať svojho práva na plnenie voči dlžníkovi. Skutočnosť, že dlžník neplní svoj záväzok, sama o sebe neznamená nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy z dôvodu, že výkon súdneho rozhodnutia bude ohrozený. V opačnom prípade by bolo nutné nariadiť predbežné opatrenie v každom súdnom konaní, v ktorom sa veriteľ domáha peňažného plnenia voči dlžníkovi. V konkrétnom prípade má súd za to, že žalobca neprodukoval také dôkazy, ktoré by preukazovali konanie žalovaného, ktoré by smerovalo k znižovaniu majetku žalovaného, resp. k vzniku akejkoľvek ujmy v majetkovej sfére žalovaného, a ktoré by v konečnom dôsledku viedlo k zníženiu vymožitelnosti nároku žalobcu. Pre úplnosť súd uvádza, že žalobca tiež súdu žiadnym spôsobom nepreukázal, že žalovaný je skutočne vlastníkom akcií spoločnosti JAKZ, a.s., IČO: 36 650 951, a to v počte 500 ks, znejúcich na jeho meno. Skutočnosti uvedené žalobcom neodôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia, a teda nie sú splnené predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia. Preto súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietol. Rozhodnutie o trovách predbežného opatrenia ponechal na konečné rozhodnutie vo veci samej.

Voči citovanému uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Nesúhlasí s vysloveným názorom súdu, že žalobca neosvedčil potrebu navrhovaného predbežného opatrenia, nakoľko nepreukázal ním tvrdenú obavu, že výkon súdneho rozhodnutia je ohrozený. Pre nariadenie predbežného opatrenia, prostredníctvom ktorého sa má zabezpečiť ochrana budúceho výkonu súdneho rozhodnutia, je potrebné osvedčiť i to, že výkon súdneho rozhodnutia je reálne ohrozený. Reálne ohrozenie výkonu súdneho rozhodnutia v tejto právnej veci je osvedčené nasledovnými skutočnosťami. Z dostupných informácií navrhovateľovi vyplýva, že odporca nedisponuje žiadnym iným majetkom, okrem akcií č. 501 až 1000 obchodnej spoločnosti JAKZ, a.s. v počte 500 ks znejúcimi na meno žalovaného a vydanými v listinnej podobe, takej hodnoty, aby bolo možné jeho speňažením pokryť pohľadávku navrhovateľa voči odporcovi. Takisto je navrhovateľovi známe, že odporca je dlžníkom aj u iných veriteľov, odlišných od navrhovateľa, u ktorých je takisto v omeškaní so splácaním svojich záväzkov, z čoho nepochybne vyplýva, že odporca nemá dostatočné finančné prostriedky na splácanie svojich splatných záväzkov. Vzhľadom na to, že odporca nemá okrem akcií iný majetok dostatočnej hodnoty, navrhovateľ by bol nútený sa v prípade úspechu žaloby vo veci samej domáhať exekučného výkonu rozhodnutia len práve prostredníctvom predaja akcií. Odporca zvažuje akcie previesť na tretiu osobu, aby zabránil prípadnému výkonu rozhodnutia. Odporca už v minulosti konal spôsobom, ktorým znemožnil svojmu veriteľovi domáhať sa svojich pohľadávok, a teda je predpoklad, že aj v budúcnosti bude konať tak, aby navrhovateľovi zabránil domôcť sa svojej pohľadávky. Ohrozenie výkonu rozhodnutia môže spočívať nielen v tom, že sa majetková podstata odporcu zmení kvantitatívne (zmenší), ale i v tom, že sa majetková podstata zmení kvalitatívne (zložením majetku). Na základe uvedených skutočností je dostatočne osvedčené reálne ohrozenie výkonu rozhodnutia v tejto právnej veci. Prvostupňový súd na osvedčenie existencie reálneho ohrozenia výkonu rozhodnutia vyžaduje od navrhovateľa dôkazy, ktoré preukážu, že odporca zvažuje predmetné akcie previesť na tretiu osobu, resp. že prejavil úmysel nakladať s nimi spôsobom, ako je to uvedené v petite návrhu. Má za to, že navrhovateľ nie je povinný na to, aby súd mohol nariadiť predbežné opatrenie, dokázať existenciu reálneho ohrozenia výkonu rozhodnutia, ale postačuje, ak ju len osvedčí, čo predstavuje určitú nižšiu formu preukázania existencie určitej skutočnosti, ako je jej dokázanie. Na nariadenie predbežného opatrenia však v zmysle platnej právnej úpravy postačuje, ak navrhovateľ odôvodní nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, a teda reálnu hrozbu zmarenia výkonu súdneho rozhodnutia. Navrhovateľ nie je povinný osvedčiť samotnú skutočnosť, že k zmareniu súdneho rozhodnutia aj skutočne dôjde, ale len, že zmarenie hrozí. A teda na nariadenie predbežného opatrenia je plne postačujúce, ak navrhovateľ uvedie skutočnosti, ktoré ako celok vzbudzujú dôvodnú obavu, že by odporca mohol konať tak, aby zabránil prípadnému výkonu súdneho rozhodnutia (takýmto konaním by bol práve prevod akcií). Pokiaľ súd poukázal na to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že žalovaný je skutočne vlastníkom akcií spoločnosti JAKZ, a.s. v počte 500 ks znejúcich na jeho meno, je zřejmé, že v uvedenom prípade navrhovateľ nemá reálne objektívne možnosti súdu preukázať, že žalovaný je vlastníkom akcií. Ide o úkon, ktorý je súd spôsobilý vykonať v rámci výkonu svojej právomoci a tak získa dôkaz o tom, že odporca je skutočným vlastníkom akcií. Navrhovateľ poukazuje na ust. § 75 ods. 6 O.s.p.. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že v prípade, ak je to potrebné, súd môže vo veci návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nariadiť pojednávanie, ak to uzná za potrebné. Súd môže teda

tvrdenie navrhovateľa, týkajúce sa vlastníctva predmetných akcií, osvedčiť v rámci svojej činnosti pri výkone právomoci. Žiada, aby odvolací súd nariadil navrhované predbežné opatrenie alebo napadnuté uznesenie zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) uznesenie okresného súdu potvrdil v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p..

Predbežné opatrenie je mimoriadnym opatrením, ktoré môže súd nariadiť iba vtedy, ak pre jeho nariadenie boli naplnené predpoklady uvedené v ust. § 102 ods. 1 O.s.p. (v danom prípade bol podaný návrh na predbežné opatrenie spolu s návrhom vo veci samej), za primeraného použitia ust. § 74 a nasl. O.s.p. Dôvodom umožňujúcim nariadenie predbežného opatrenia, môže byť obava, že budúci výkon rozhodnutia bude ohrozený. Danosť tohto dôvodu je skutkovou otázkou. Výkon rozhodnutia bude ohrozený vždy, ak konanie účastníka konania vykazuje správanie nasvedčujúce tomu, že sa zbavuje vecí, o ktoré v konaní ide alebo z ktorých predaja môže byť uspokojená pohľadávka navrhovateľa a rozsah jeho iného majetku zrejme nebude stačiť na uspokojenie pohľadávky navrhovateľa, ktorá má byť priznaná rozhodnutím a je uplatňovaná v návrhu.

Jedným z predpokladov vydania takéhoto predbežného opatrenia je osvedčenie danosti nároku, ktorý si navrhovateľ uplatňuje v predbežnom opatrení. Splnenie tejto podmienky však okresný súd konštatoval, a to predložením zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi účastníkmi.

Druhým predpokladom na nariadenie predbežného opatrenia je osvedčenie obavy z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Ide o objektívny stav, ktorý navrhovateľa núti, aby požiadal o zabezpečenie budúcej exekúcie. Základom tejto obavy je ohrozenie. Toto ohrozenie súd skúma u odporcu a navrhovateľ musí tvrdiť a osvedčiť, že povinný koná tak (robí právne alebo faktické úkony), že v konečnom dôsledku môže dôjsť k mareniu, sťaženiu alebo znemožneniu núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Navrhovateľ však musí konkretizovať úkony odporcu, ktoré časti jeho exekvateľného majetku tieto úkony postihujú a z akých skutočností vyvodzuje odôvodnený záver, že sa takto marí, sťažuje alebo znemožňuje budúca exekúcia.

Dokazovanie v štádiu rozhodovania o nariadení predbežného opatrenia nemožno stotožňovať s dokazovaním vo veci samej a treba ním rozumieť osvedčovanie tých procesných a hmotnoprávnych skutočností, ktorých spravdepodobnenie môže vyústiť do záveru o legálnosti nariadenia predbežného opatrenia.

Jednoznačne však možno konštatovať, že povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi. Unesenie dôkazného bremena predpokladá, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený predbežným opatrením, dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia.

Predbežné opatrenie možno nariadiť pre obavu, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený, aj keď rozhodnutie zatiaľ nebolo vydané, ale prebieha konanie, v ktorom by mohlo byť vydané. V takomto prípade však ide o celkom výnimočné opatrenie, ktoré musí byť odôvodnené mimoriadnymi okolnosťami prípadu. Takže o to viac musia byť dané alebo aspoň osvedčené skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že by výkon rozhodnutia bol ohrozený a kumulatívne, že navrhovateľ má pohľadávku alebo iný nárok a že mu tento nárok bude priznaný súdnym rozhodnutím (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Mcd0 5/2005).

V danom prípade možno konštatovať, že navrhovateľ si riadne nesplnil ani povinnosť tvrdenia, ani dôkaznú povinnosť vo forme osvedčenia podstatných skutočností potrebných pre nariadenie predbežného opatrenia.

Navrhovateľ v návrhu, ako aj v odvolaní, uvádza iba vo všeobecnej rovine okolnosti na strane odporcu, ktoré by mali znamenať ohrozenie budúceho výkonu rozhodnutia. Udáva, že je mu známe, že odporca je dlžníkom aj u iných veriteľov, u ktorých je takisto v omeškaní so splácaním svojich záväzkov, z čoho vyplýva, že nemá dostatočné finančné prostriedky na splácanie splatných záväzkov. Neuvádza však, o akých konkrétnych veriteľov by malo ísť, aké pohľadávky majú voči odporcovi, či majú tieto pohľadávky priznané vykonateľným rozhodnutím a podobne. Udáva, že má vedomosť, že odporca zvažuje akcie previesť na tretiu osobu, aby zabránil prípadnému výkonu rozhodnutia. Neuvádza však, z akého konania odporcu tak usudzuje, prípadne ako sa o zámere odporcu previesť akcie dozvedel. Ďalej navrhovateľ udáva, že už v minulosti odporca konal spôsobom, ktorým znemožnil svojmu veriteľovi domáhať sa svojich pohľadávok. Opätovne však neuvádza bližšie okolnosti (označenie veriteľa, akého majetku sa odporca v minulosti zbavil a podobne). Ide tak iba o všeobecné tvrdenia navrhovateľa, ničím neosvedčené a zároveň tieto tvrdenia sú natoľko všeobecné, že ani nemôžu byť verifikované v súdnom konaní. Tvrdením takýchto všeobecných, ničím nepodložených skutočností, si navrhovateľ nespĺnil povinnosť osvedčiť predpoklady na vydanie predbežného opatrenia.

V danom prípade ide o sporové konanie. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť v tomto štádiu konania zaťažuje výlučne navrhovateľa. Súd môže iba výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 druhá veta O.s.p.).

V danom prípade však navrhovateľ nielenže nepredložil, ale ani nenavrhol vykonanie dôkazov, ktoré by boli spôsobilé osvedčiť skutočnosti potrebné pre nariadenie predbežného opatrenia. Pokiaľ navrhovateľ nemal právnu možnosť predložiť dôkaz, že odporca je vlastníkom akcií spoločnosti JAKZ, a.s. v počte 500 ks znejúcich na meno žalovaného, nič mu nebránilo v podanom návrhu na vydanie predbežného opatrenia požiadať súd o vykonanie takéhoto dôkazu, čo však navrhovateľ neurobil. Nebol preto dôvod, aby súd v typickom sporovom konaní o priznanie pohľadávky, nahrádzal dôkaznú iniciatívu účastníkov, v tomto prípade navrhovateľa a nebolo jeho povinnosťou vykonať dôkaz ex officio.

V danom prípade okresný súd správne návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, keď navrhovateľ neosvedčil skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že by výkon rozhodnutia bol ohrozený. Neúspech navrhovateľa v konaní o nariadenie predbežného opatrenia je dôsledkom jeho nedostatočnej bdlosti pri podaní návrhu, keď si nedostatočne splnil povinnosť tvrdenia a povinnosť navrhnúť alebo predložiť dôkazy.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

O trovách konania bude rozhodnuté v rozhodnutí vo veci samej.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný **n i e j e .**